

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-06585/2014-ERU

V Praze dne 16. července 2014

Č. j. 06585-6/2014-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, vedeném pod sp. zn. 06585/2014-ERU, s účastníkem řízení, kterým je společnost **ZEPOS RS s.r.o.**, se sídlem Libuň 225, PSČ: 507 15, IČ: 260 02 671, ve věci podezření ze spáchání dvou správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, rozhodl

takto:

1. Účastník řízení, společnost ZEPOS RS s.r.o., se sídlem Libuň 225, PSČ: 507 15, IČ: 260 02 671, se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, prováděl:

1. dne 9. října 2013 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Jičín, ul. Českých bratří, před domem č. p. 649, zemní práce související s realizací stavby „Jičín, ul. Českých bratří – Denisova 1. část – rekonstrukce chodníku“, přičemž došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE dn 32 elektrickým ručním nářadím (elektrické úhlové brusky s řezacím kotoučem),
2. dne 15. října 2013 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Jičín, ul. Českých bratří, před domem č. p. 649, zemní práce související s realizací stavby „Jičín, ul. Českých bratří – Denisova 1. část – rekonstrukce chodníku“, při kterých došlo k sesunutí kamene na obnaženou středotlakou plynovodní přípojku IPE dn 32 a k jejímu následnému poškození,

a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu, **dopustil spáchání dvou správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.**

II. Podle ust. § 91a odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení, společnosti ZEPOS RS s.r.o., se sídlem Libuň 225, PSČ: 507 15, IČ: 260 02 671, za spáchání dvou správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši**

10 000 Kč (slovy: deset tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ: 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 06414.

III. Podle ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výtěžku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníku řízení, společnosti ZEPOS RS s.r.o., se sídlem Libuň 225, PSČ: 507 15, IČ: 260 02 671, ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ: 110 03 č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 06414.

Odůvodnění:

I. Úvod

Energetickému regulačnímu úřadu (dále jen „Úřad“) jako věcně příslušnému správnímu orgánu podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), byl dne 18. března 2014 doručen spisový materiál Policie České republiky (dále jen „Policie ČR“) č. j. [REDAKCE], který byl dne 14. července 2014 vložen do spisu sp. zn. KO-06585/2014-ERU. Do uvedeného spisu bylo rovněž založeno oznámení společnosti RWE Distribuční služby, s. r. o., Plynárenská 499/1, 657 02 Brno ze dne 18. června 2014 - Krycí list č. [REDAKCE] o narušení ochranného pásma dne 9. října 2013 v Jičíně, Českých bratří. Úřadu byl rovněž dne 18. března 2014 doručen spisový materiál Policie ČR č. j. [REDAKCE] a dne 18. června 2014 oznámení společnosti RWE Distribuční služby, s. r. o., Plynárenská 499/1, 657 02 Brno - Krycí list č. [REDAKCE] o narušení ochranného pásma dne 15. října 2013 v Jičíně, Českých bratří, které byly rovněž založeny do spisu sp. zn. KO-06585/2014-ERU. Po prostudování podkladů obsažených ve spisu sp. zn. KO-06585/2014-ERU dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětných jednání dopustila společnost ZEPOS RS s.r.o., se sídlem Libuň 225, PSČ: 507 15, IČ: 260 02 671, (dále jen „účastník řízení“), přičemž i ostatní skutečnosti jsou dostatečně zjištěny, a přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu k vydání příkazu.

II. Popis skutkového stavu

Ze spisu bylo zjištěno, že stavebně technická činnost zhotovitele stavby „Jičín, ul. Českých bratří – Denisova 1. část – rekonstrukce chodníku“ byla realizována v souladu s podmínkami souhlasu s provedením ohlášené stavby vydaného Městským úřadem Jičín,

odborem dopravy, dne 15. dubna 2013 pod č. j. [REDAKCE]. Zhotovitelem výše uvedené stavby byl na základě Smlouvy o dílo č. [REDAKCE] ze dne 6. srpna 2013 účastník řízení.

Stanovisko o existenci sítí v zájmovém území výstavby spolu s vymezením podmínek pro provádění zemních prací bylo vydáno správcem plynárenského zařízení na žádost investora dne 29. dubna 2013 společně s informativním zákresem situace do mapových podkladů.

Dne 12. září 2013 bylo provedeno předání a převzetí staveniště mezi investorem, Městským úřadem Jičín, a zhotovitelem, tj. účastníkem řízení, o čemž byl vyhotoven protokol.

Dne 27. září 2013 bylo na žádost účastníka řízení provedeno přesné vytyčení polohy plynárenského zařízení barvou v terénu, a to v obci Jičín, ulice Českých bratří, prostřednictvím společnosti RWE Distribuční služby, s. r. o., o čemž byl pořízen protokol.

II.1 Popis skutkového stavu dle spisu č. j. [REDAKCE]

Dne 9. října 2013 došlo v obci Jičín, ul. Českých bratří, před domem č. p. 649, v souvislosti s prováděním zemních prací na stavbě „Jičín, ul. Českých bratří – Denisova 1. část – rekonstrukce chodníku“ k poškození plynovodní přípojky IPE d 32 v místě, kde se ve výkopu pro optický kabel nacházely tři trubky. K samotnému poškození plynárenského zařízení došlo při odstraňování poslední ze tří trubek pomocí elektrického ručního náradí (elektrické úhlové brusky s řezacím kotoučem). O poškození byl proveden zápis do stavebního deníku na list č. [REDAKCE].

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci, který zajistil následnou opravu. V důsledku vzniklého poškození došlo dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma č. [REDAKCE] a Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. [REDAKCE] k úniku zemního plynu v objemu 303,7 m³ do ovzduší za dobu 60 minut. Přitom došlo k přerušení dodávky plynu 92 konečným odběratelům s délkou odstávky 2 hodiny 55 minut. Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení uhradil účastník řízení beze zbytku.

Dle vyjádření stavbyvedoucího účastníka řízení, pana [REDAKCE], při výkopu za účelem odhalení optického kabelu pan [REDAKCE] zjistil, že přes optický kabel asi na třech místech napříč výkopem vedou ocelové trubky. Tyto trubky se však nacházely mimo vytyčené přípojky k domům. Pan [REDAKCE] přivolal plynáře, aby se k přípojkám vyjádřili. U jednání s plynáři nebyl osobně přítomen, jednání se však zúčastnil zástupce investora, pan [REDAKCE]. Pan [REDAKCE] později sdělil panu [REDAKCE], že podle ústního sdělení zástupců RWE Distribuce se nejedná o přípojky ve správě RWE Distribuce, buď jsou to staré přípojky, nebo se o plynové přípojky nejedná vůbec. S panem [REDAKCE] se pak pan [REDAKCE] dohodl na postupu, že jediným řešením je trubky opatrně odřezat. Dne 9. října 2013 okolo 10.00 hodin dal pan [REDAKCE] příkaz

panu [REDACTED], aby trubky opatrně přeřízl. První trubku začal pan [REDACTED] řezat ruční pilkou, po nařiznutí trubky společně provedli kontrolu, zda z trubky neuniká voda nebo není cítit plyn, když tomu tak nebylo, pan [REDACTED] za použití elektrické úhlové brusky s řezacím kotoučem odříznutí dokončil. Stejný postup použili i u druhé trubky. U třetí trubky, která byla ocelová o průměru cca 7 cm, již neprovedli odřezání ruční pilkou, ale použili elektrickou úhlovou brusku s řezacím kotoučem ihned. Po odřezání asi jedné třetiny trubky se ozvala rána a byl cítit plyn. Pan [REDACTED] okamžitě vypnul elektrocentrálu a pan [REDACTED] elektrickou úhlovou brusku a opustili místo. Pan [REDACTED] dále uvedl, že při instalaci přípojky někdo uložil do staré, již odpojené trubky, trubku plastovou, což nikdo nemohl očekávat.

Policie ČR provedla ohledání místa činu a ve výkopu blíže ke komunikaci, v místě před vchodem do domu č. 649, našla trubku přírodního plynového potrubí o průměru 7 cm, která byla vedena kolmo k výkopu. Ve vzdálenosti 3 cm na straně od domu se na trubce nacházel řez hluboký 6 cm. Na asfaltu pozemní komunikace byla asi 35 cm bočně od trubky viditelná značka žluté barvy. Policie ČR dále zjistila, že na místo v ul. Českých bratří v Jičíně byli dne 7. října 2013 z důvodu kontroly křížení přivoláni zaměstnanci společnosti RWE Distribuční služby, s. r. o., pan [REDACTED] a pan [REDACTED]. Pan [REDACTED] Policii ČR uvedl, že kontrolu v místě křížení v Jičíně, ulici Českých bratří, dne 7. října 2013 skutečně společně s panem [REDACTED] provedli, avšak sdělili zástupci investora, že v ulici byla v minulosti provedena rekonstrukce a plyn by měl být veden plastovým potrubím, může se však také nacházet ve větší hloubce, případně může být protaženo původní kovovou přípojkou. Na možnost odstranění trubek se podle pana [REDACTED] zástupce investora netázal a vyhotovení písemného zápisu nežádal.

II.2 Popis skutkového stavu dle spisu č. j. [REDACTED]

Dne 15. října 2013 došlo v obci Jičín, v ulici Českých bratří, před domem č. p. 649, v souvislosti s prováděním zemních prací na stavbě „Jičín, ul. Českých bratří – Denisova 1. část – rekonstrukce chodníku“, k poškození středotlakového plynovodu IPE dn 32 v místě obnažení po opravě provedené dne 9. října 2013. K samotnému poškození plynárenského zařízení došlo sesunutím kamene z hromady zeminy vedle výkopu. O poškození byl proveden zápis do stavebního deníku na list č. [REDACTED].

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci, který zajistil následnou opravu. V důsledku vzniklého poškození došlo dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma č. [REDACTED] a Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. [REDACTED] k úniku zemního plynu v objemu 65,7 m³ do ovzduší za dobu 23 minut. Přitom došlo k přerušení dodávky plynu 92 konečným odběratelům na dobu 1 hodiny 40 minut. Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení uhradil účastník řízení beze zbytku.

Dle vyjádření stavbyvedoucího účastníka řízení, pana [REDACTED], bylo dne 15. října 2013 prováděno zavážení rýhy, když se do výkopu sesunul velký kámen. Sesnutí kamene bylo způsobeno průjezdem nezjištěného nákladního vozidla. Účastníku řízení byla známa

podmínka uvedená ve Stanovisku provozovatele distribuční soustavy, kterou se ukládá odkryté plynárenské zařízení v průběhu nebo při přerušení stavební činnosti řádně zabezpečit proti poškození. Opravená a opětovně poškozená plynovodní přípojka však zabezpečena nebyla, podle stavbyvedoucího proto, že se chtěl nejprve ujistit, zda není nutné provést ještě nějaké krytí přípojky před zasypáním.

Výše uvedené skutečnosti vychází z podkladů obsažených ve spisech č. j. [REDACTED] a č. j. [REDACTED] a krycího listu č. [REDACTED] a č. [REDACTED] pořízených společností RWE Distribuční služby, s. r. o.

III. Právní hodnocení

Správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci správního řízení se správní orgán zabýval správními delikty ve smyslu výše uvedeného ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Toto ustanovení tak představuje kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu, a to tak, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení.

V uvedeném případě je znakem skutkové podstaty správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona s použitím odkazu na ust. § 68 odst. 3 větu druhou energetického zákona poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo ně) vedoucího k poškození zařízení, mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl dne 9. října 2013 a dne 15. října 2013 zemní práce, při kterých došlo ve dvou případech v ochranném pásmu téhož plynárenského zařízení k jeho poškození.

Správní orgán se dále zabýval posuzováním otázky, zda účastník řízení věděl, že činnost prováděl v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a jakým způsobem účastník řízení zemní práce v ochranném pásmu prováděl.

Z ust. § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu.

Při posuzování jednání účastníka řízení ze dne 9. října 2013 vzal správní orgán v úvahu, že vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníkovi řízení prokazatelně známa ze stanoviska správce plynárenského zařízení ze dne 29. dubna 2013, z protokolárně předaného staveniště Zápisem o předání staveniště ze dne 12. září 2013 a z příslušné projektové dokumentace. Účastník řízení před samotným započítím prací požádal o přesné vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu. Přesné vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu bylo prostřednictvím společnosti RWE Distribuční služby, s. r. o., v zájmovém území výstavby dle Protokolu o vytyčení plynárenského zařízení ze dne 27. září 2013 prokazatelně provedeno barvou na osu potrubí. Součástí protokolu o vytyčení plynárenského zařízení bylo písemné vymezení podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení. Podmínkami uvedenými ve Stanovisku o existenci sítí ze dne 29. dubna 2013 byla účastníkovi řízení uložena povinnost učinit taková opatření, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení nebo ovlivnění jeho bezpečnosti a spolehlivosti provozu. Ve stanovisku se dále ukládá odkryté plynárenské zařízení v průběhu nebo při přerušení stavební činnosti řádně zabezpečit proti poškození a v případě jakékoliv nejasnosti v průběhu prací kontaktovat společnost RWE Distribuční služby, s. r. o. Účastník řízení tak věděl, že se nachází v ochranném pásmu plynárenského zařízení a že se musí chovat určitým způsobem. Přesto takto nepostupoval.

Účastník řízení tvrdil, že trubky, které křížily optický kabel, se nacházely mimo vytyčené přípojky k domům. Stavbyvedoucímu pak zástupce investora sdělil, že se na místo dostavili zaměstnanci RWE Distribuce, kteří však ústně oznámili, že se nejedná o přípojky ve správě RWE Distribuce, buď jsou to staré přípojky, nebo se o plynové přípojky nejedná vůbec. Správní orgán má za prokázané, že účastník řízení až potud dodržel podmínky uložené ve Stanovisku o existenci sítí, neboť o kontrolu křížení společnost RWE Distribuce, s. r. o., požádal. Další postup účastníka řízení, kdy při pracích v ochranném pásmu plynárenského zařízení použil elektrické nářadí, však byl v rozporu s podmínkami uvedenými ve Stanovisku o existenci sítí. Zjištění Policie ČR, že se barvou označené vytyčení nacházelo ve vzdálenosti 35 cm od poškozeného plynárenského zařízení, prokazuje, že účastník řízení předmětnou činnost prováděl v ochranném pásmu plynárenského zařízení. Ve druhém případě, přestože poškození nebylo způsobeno aktivním zásahem, protože sesunutí kamene bylo způsobeno průjezdem nezjištěného nákladního vozidla, lze konstatovat, že účastník řízení neprovedl řádné zabezpečení odkrytého plynárenského zařízení v průběhu nebo při přerušení stavební činnosti, jak mu bylo v podmínkách uloženo.

Lze proto konstatovat, že účastník řízení svým postupem v obou případech porušil zákaz poškození plynárenského zařízení při provádění jakýchkoliv činností v ochranném pásmu či mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona.

Správní orgán na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že účastník řízení v rozporu s ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona prováděl:

3. dne 9. října 2013 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Jičín, ul. Českých bratří, před domem č. p. 649, zemní práce související s realizací stavby „Jičín, ul. Českých bratří – Denisova 1. část – rekonstrukce chodníku“, pomocí elektrického ručního nářadí (elektrické úhlové brusky s řezacím kotoučem), při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení – středotlaké plynovodní přípojky IPE dn 32,
4. dne 15. října 2013 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Jičín, ul. Českých bratří, před domem č. p. 649, zemní práce související s realizací stavby „Jičín, ul. Českých bratří – Denisova 1. část – rekonstrukce chodníku“, při kterých došlo k sesunu kamene na obnaženou výše uvedenou středotlakou plynovodní přípojku, a tím k jejímu opětovnému poškození,

a tím došlo k porušení zákazu poškození plynárenských zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně.

Správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokázané, že byly v obou dvou případech naplněny formální znaky deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. V této souvislosti se správní orgán nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedených deliktů.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007 sp. zn.: 8 As 17/2007-135 vyplývá, že aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti ve vztahu k porušené povinnosti, stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. Jednáním účastníka řízení ze dne 9. října 2013 došlo k poškození plynárenského zařízení a úniku plynu, přičemž došlo k přerušení dodávky zemního plynu 92 konečným zákazníkům. V případě jednání dne 15. října došlo k dalšímu poškození téhož plynárenského zařízení, přičemž i v tomto případě došlo k úniku plynu do ovzduší a byla přerušena dodávka plynu 92 konečným zákazníkům. V obou jednáních účastníka lze tudíž shledat společenskou nebezpečnost takového jednání, spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím zákazu provádění činností v ochranném pásmu plynárenského zařízení či mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Obě jednání účastníka řízení tedy naplnila znaky materiální stránky správního deliktu, protože následkem bylo přerušení dodávky plynu

většímu počtu konečných odběratelů s dobou odstávky 2 hodiny a 55 minut v prvním případě a 1 hodiny a 40 minut v případě druhého poškození.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Například pokud by práce byly prováděny ručně s maximální opatrností a v souladu s podmínkami stanovenými podle ust. § 68 odst. 4 písm. b) energetického zákona. Z podkladů shromážděných v řízení nicméně existence takových okolností nevyplývá a účastník řízení existenci takových okolností ani netvrdil.

Lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání dvou správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona a správní orgán přistoupil k uložení pokuty.

IV. Uložení pokuty

Ve správním řízení bylo prokázáno, že se pachatel dopustil dvou správních deliktů, za které Úřad ukládá pokutu. Takové jednání právní teorie označuje za souběh správních deliktů, který je definován jako případ, kdy stejný pachatel spáchal dva nebo více deliktů dříve, než byl za některý z nich pravomocně potrestán. V tomto případě se jednalo o vícečinný souběh stejnorodý, kdy se pachatel více skutky dopustil opakovaně naplnění téže skutkové podstaty.

Pro zodpovězení hmotněprávní otázky, jak postihnout delikventa, který se jedním skutkem dopustil více správních deliktů, nedává energetický zákon žádnou odpověď a není tedy zřejmé, podle které z rovnorodých právních zásad zákonodárce zamýšlel postupovat, zda podle zásady kumulativní, asperační nebo absorpční. Lze však lehce dovodit, že uložení pokuty za každý skutek izolovaně posuzovaný by mohlo vést ke zcela absurdním důsledkům, kdy by bylo možno jednomu účastníkovi řízení uložit desítky pokut o celkové výši v řádu set milionů; takovou možnost považuje Úřad za odporující smyslu a účelu zákona. Mlčení zákonodárce o tom, jak právně posoudit souběh deliktů, tedy v žádném případě nelze řešit ve prospěch zásady sčítací, která je jen jednou z rovnocenných právních zásad, užívaných právními řády pro řešení takových případů. Pro její upřednostnění není žádný faktický ani právní důvod.

Jestliže zákon vůbec určitou otázku neřeší a nebylo by proto možno spravedlivě rozhodnout, je nutno obrátit se k obsahově nejbližším právním předpisům, které tyto otázky zodpovídají (per analogiam legis) a není-li ani jich, užít analogie práva, tedy obecných právních principů (postup per analogiam iuris). Jiný postup v právním státě, který musí vycházet z principu jednotného právního řádu, možný není, i když je samozřejmé, že pozitivněprávní zákonná úprava by byla nanejvýš žádoucí a užití analogie v oblasti správního trestání je vůbec možné jen omezeně, a to vždy jen ve prospěch delikventa.

V tomto případě je tedy nutné i pro případy reálné konkurence správních deliktů analogicky aplikovat ustanovení § 12 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, který takovýto případ řeší užitím zásady absorpční.

Podle citovaného ustanovení zákona o přestupcích se za více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení uloží sankce podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji postižitelný.

Ve svých důsledcích to znamená, že správní orgán v uvedeném případě vysloví vinu za všechny sbíhající se delikty, ale sankci (pokutu) uloží ve výměře ustanovení vztahujícího se na ten ze sbíhajících se deliktů, který je nejpřísněji postižitelný, a pokud je u sbíhajících se správních deliktů stanovena sankce shodná, uloží jedinou sankci ve výměře podle nejzávažnějšího z nich.

Správní orgán prokázal, že se účastník řízení dopustil spáchání dvou správních deliktů, a to správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. Jako závažnější přitom správní orgán vyhodnotil jednání účastníka řízení ze dne 9. října 2013, neboť došlo k poškození plynárenského zařízení aktivním jednáním účastníka řízení a za použití elektrického nářadí, v jehož důsledku byly přerušeny dodávky zemního plynu 92 konečným odběratelům. Tento správní delikt hodnotí správní orgán jako závažnější právě proto, že k deliktnímu jednání účastníka řízení došlo v důsledku použití elektrického nářadí v rozporu s podmínkami uvedenými ve Stanovisku o existenci sítí v ochranném pásmu plynárenského zařízení, o jehož existenci účastník řízení věděl, a že doba přerušování dodávky zemního plynu 92 konečným zákazníkům byla delší. Smyslem zákazu provádění činností v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 3 energetického zákona je totiž veřejný zájem na bezproblémovém provozu plynárenských zařízení, tedy aby nedocházelo k ohrožení jejich spolehlivého a bezpečného provozu. Jelikož účastník řízení při spáchání správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona jednáním ze dne 9. října 2013 narušil prostřednictvím elektrického nářadí plynárenské zařízení tak, že v konečném důsledku znamenalo výpadek dodávek zemního plynu pro 92 zákazníků po dobu 2 hodin a 55 minut, považuje toto jednání správní orgán za závažnější, než druhý projednávaný skutek.

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti správního deliktu včetně jeho následků, době trvání a okolností, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto správní deliktu.

Při stanovení výše pokuty je správní orgán povinen postupovat podle ust. § 91d odst. 2 energetického zákona a přihlídnout k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě účastníka řízení.

Při hodnocení způsobu spáchání správního deliktu, jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl správní delikt spáchán, je třeba vyjít především ze zjištěného stavu věci. V řízení bylo zjištěno, že plynárenské zařízení bylo před zahájením prací vytyčeno barvou v terénu. K poškození plynárenského zařízení došlo v místě křížení, kde ve výkopu bylo nutné odstranit tři trubky. Účastník řízení proto v souladu s podmínkami požádal RWE Distribuční služby s. r. o., o kontrolu plynárenského zařízení. Z provedené kontroly nebyl proveden zápis, který by bez pochybností prokázal, jaké závěry byly učiněny. Účastník řízení si zápis o výsledku kontroly nevyžádal. Tyto okolnosti správní orgán nehodnotí ani jako přitěžující, ani jako polehčující.

Účastník řízení pak při odřezávání prvních dvou trubek si počínal obezřetně, avšak při odřezávání třetí trubky použil elektrického nářadí - elektrické úhlové brusky s řezacím kotoučem, a to v rozporu s podmínkami uloženými ve Stanovisku o existenci sítí. Takový postup účastníka řízení lze vyhodnotit tak, že způsob spáchání správního deliktu, a rovněž okolnosti, za kterých byl spáchán, je třeba považovat za okolnosti, které závažnost správního deliktu zvyšují.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k následkům spáchaného správního deliktu, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení, a to k úniku plynu do ovzduší a přerušení dodávky konečným zákazníkům. Účastníku řízení je vytykáno, že poškodil středotlakou plynovodní přípojku PE dn 32, přičemž došlo k úniku zemního plynu do ovzduší v celkové hodnotě 303,7 m³. V důsledku poškození předmětného zařízení došlo k přerušení dodávky plynu 92 koncovým odběratelům. Tyto údaje vypovídají o nižší energetické důležitosti plynárenského zařízení, které účastník řízení narušil, a správní orgán k této skutečnosti při stanovení výše pokuty přihlédl jako k přitěžující okolnosti.

V neposlední řadě se Úřad zabýval taktéž zjištěnou délkou trvání protiprávního stavu. V důsledku poškození výše uvedeného plynárenského zařízení došlo v konečném důsledku k úniku zemního plynu do ovzduší v celkové délce trvání po dobu 60. Tuto skutečnost však nemohl účastník řízení více ovlivnit, neboť vzniklé poškození předmětného zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. Ke skutečnosti, že došlo k bezprostřednímu nahlášení poškození předmětného zařízení, bylo přihlédnuto při stanovení výše pokuty také jako k polehčující okolnosti.

Za polehčující okolnost správní orgán považuje i to, že vzniklá škoda byla neprodleně uhrazena.

Jakožto přitěžující okolnost vyhodnotil správní orgán naopak skutečnost, že se účastník řízení dopustil spáchání dvou správních deliktů, které jsou posuzovány v souběhu.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. V tomto případě je třeba zohlednit, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného

správného řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost. Jednání, kdy pachatel spáchal dva nebo více trestných činů dříve, než byl pro některý z nich odsouzen, je označováno jako souběh, a při ukládání pokuty je proto nutné aplikovat zásadu absorpce.

Co se týče osoby pachatele správného deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. I As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu ve výši 10 000 Kč, tj. při samé dolní hranici zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany. Pokuta ve výši 10 000 Kč tyto požadavky splňuje.

Po zvážení všech okolností ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona a s ohledem na zásadu absorpce byla výše sankce stanovena na částku 10 000 Kč tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. při samé dolní hranici možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi řízení, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje. Příkaz, proti němuž nebude podán odpor v uvedené zákonné lhůtě, se stává pravomocným v souladu s tímž ustanovením.

Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

-Otisk úředního razítka-

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly